

**AUTISMEFORENINGEN
I NORGE**

OSLO 31.8 - 2.9 2007
A WORLD OF POSSIBILITIES

**AUTISME•EUROPE
AUTISM•EUROPE**

Oslo, 30.oktober 2007

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Deres ref 200703378

Høringssvar - forslag om sterkere rettighetsfesting av ordningen med brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

Autisme er en gjennomgripende utviklingsforstyrrelse som medfører omfattende funksjonsvansker. Vanskene griper inn i ulike livsområder og varer hele livet. Hovedvanskene er knyttet til: omfattende forståelsesvansker knyttet til språk, kommunikasjon og sosiale relasjoner, uttalte begrensninger i aktiviteter og interesser, samt særegne reaksjoner på omgivelsene.

Autismeforeningen i Norge ble stiftet i 1965 og har ca. 3 200 medlemmer. Autismeforeningen er en sammenslutning av personer med diagnoser innen autismspekteret, foreldre og andre pårørende, fagfolk og andre interesserte.

Vi viser til departementets brev av 29. juni 2007. Autismeforeningen i Norge har følgende kommentarer:

Autismeforeningen støtter lovforslaget, og mener intensjonen en god. Autismeforeningen antar at brukerstyrt personlig assistent vil være en aktuell form for tjeneste for en del personer med diagnose innen autismspekteret i ulike livsfaser. Vi ser at bruk av brukerstyrt personlig assistent vil kunne bidra til større grad av valgfrihet og fleksibilitet i organiseringen av tjenestetilbudet. Det er også positivt at det åpnes for større grad av brukerstyring, også ved at foreldre, andre nært stående eller hjelpeverge kan ivareta brukerstyringen på vegne av personen med bistandsbehov.

Kommentarer til de særlige spørsmål som reises i høringsbrevet:

1. Autismeforeningen har ikke hatt kapasitet til å innhente spørreundersøkelse el.lign. blant våre medlemmer for å besvare departementets spørsmål om forslaget vil føre til at et større antall brukere vil ønske å få tjenestene organisert som BPA. Det er likevel vårt generelle inntrykk at forslaget vil kunne føre til at flere med autismediagnose og deres pårørende vil etterspørre bruk av brukerstyrt personlig assistent. Vi vil anta at forslaget er særlig aktuelt for de som ikke må ha heldøgns tjenester, men ha stor betydning for eksempelvis barn og unge med autisme som fremdeles bor hjemme hos sine foreldre. Vi ser også for oss at BPA vil etterspørres blant voksne, særlig de med høytfungerende autisme og Asperger syndrom. Etterspørselen vil også være avhengig av hvor aktive kommunene er på sin side med hensyn til å legge forholdene til rette for bruk av BPA.

2. Til spørsmålet om brukeren eller kommunen bør ha arbeidsgiveransvaret: Autismeforeningen antar at det vil være svært krevende for brukeren å ha arbeidsgiveransvaret. Det samme vil gjelde for foreldre, andre nære pårørende eller hjelpeverge hvis disse skal ivareta arbeidsgiverfunksjonen. Vi forstår forslaget slik at det er utelukket at kommunene legger ansvaret over på brukeren, foreldre, andre nærstående eller hjelpeverge mot deres vilje. Vi vil understreke betydningen av at kommunen har god kompetanse knyttet til de ulike løsninger, slik at den kan gi god veiledning til brukeren eller den som skal opptre på vegne av brukeren. Brukeren bør ha medbestemmelse med hensyn til *hvem* som ansettes, såfremt vedkommende er i stand til å utøve medbestemmelsen. Graden av medbestemmelse/selvbestemmelse for brukeren bør være avhengig av fungeringsnivået, og kommunene må her samarbeide med foreldre eller andre nærstående og eventuelt hjelpeverge. Dersom andre enn kommunen skal ha arbeidsgiveransvaret, bør en slik beslutning være basert på en grunnleggende forståelse hos den som får arbeidsgiveransvaret for hva et slikt ansvar fører med seg av juridiske og praktiske forpliktelser.
3. Vi antar at det må vurderes i hvert enkelt tilfelle *hvem* som bør ha arbeidslederansvaret. Spørsmålet om hvem som bør ha arbeidslederansvaret må avklares i et samarbeid med de berørte, brukeren der dette er mulig, foreldre eller andre pårørende, hjelpeverge og kommunen. Kommunene må også kunne gi adekvat veiledning om hva et slikt ansvar innebærer av praktiske konsekvenser mv.

Andre kommentarer:

Vi legger til grunn at brukeren eller brukerens nære pårørende gis mulighet til å bestemme hvem som skal være personlig assistent. Innflytelse på personvalget vil etter vår oppfatning være et viktig element for å kunne nyttiggjøre seg en slik organisering av tjenestene.

Personer med diagnoser innen autismspekteret vil ha behov for varige og ofte omfattende tjenester. De vil også ha behov for stabile tjenester gjennom hele livsløpet. Vi vil derfor understreke viktigheten av at enkeltvedtak til gis et tilstrekkelig langt tidsperspektiv, og kan tenke oss tre år som en passende tidshorisont, med mulighet for å revisjon underveis dersom det oppstår behov for endringer/ økning av omfanget av tjenestene.

Med vennlig hilsen
Autismeforeningen i Norge

Anne Berit Brandvold (s.)
Leder

Åse Gårder
Daglig leder